

SUPPLEMENTARY AND ADDITIONAL DEMANDS FOR GRANTS

(Debate Continued)

† ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ (ಅರಹಟ್ಟಿ).— ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಸರ್ಕಾರದವರು 67-68 ನೇ ಸಾಲು ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗಾಗಿ, ಮೊದಲು 10 ಕೋಟಿಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ನಾನು ಸಲಹೆ ಕೊಡುವ ಮುನ್ನ ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡದೆ, ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಮೂರನೇ ಕಂತಾಗಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ತರುವ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಬಡೆನಲ್ಲ ಅವುಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ತರತಕ್ಕದ್ದು ನ್ಯಾಯವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ನಂಬರ್ ಮೂರರಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಕಾರಿ ಖಾತೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಆರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಡ್ಡಕಾರಿ ಖಾತೆಗೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಎರಡು ಅರಾಕ್ ಸರಾಯಿ ಸೇರಿದ ಸಾಗಾಣಿಕೆಗೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಖರ್ಚನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಾದರೂ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ಇಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸಿರತಕ್ಕಂತಹ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ, ಅಥವಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯಾದ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷರ್ಸ್, ಹಾಗೂ ಎರಡನೆಯ ದರ್ಜೆಯ ಗುಮಾಸ್ತ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೆಯ ದರ್ಜೆಯ ನೌಕರರನ್ನು ಯಾರು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದು, ನೇರವಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ ಮತ್ತು ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಇವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕಾದರೂ, ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ನವರು ನೇಮಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದಂತಹ ಕಠಿಣವಾದ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಕೆರೆದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮೊನ್ನೆಯ ದಿನ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಠಾತ್ತನೆ 4-5 ದಿವಸ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಕಮಾಂಡರ್ ಆದೇಶದ ಮೇರೆಗೆ ಬಂದ್ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ವೈಯರ್ ಮುಖಾಂತರ ಕಳಿಸಿದರೂ ಏನೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಾರಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟ ನಂತರ ಅದಕ್ಕೆ ಅಭ್ಯಂತರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೇನೇ? ಇದನ್ನು ತಾಪ್ತ ಹೇಳಬೇಕು. ಇನ್ನೊಂದು ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ. ಸರಾಯಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಏಪ್ರಿಲ್ ಒಂದೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಮುಗಿಯುತ್ತಾ ಬಂತು. ಹಿಂದೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಫೀ 3,500 ರೂಪಾಯಿ ಇತ್ತು. ಈ ಅವಧಿಯೂ ಮುಗಿಯುತ್ತಾ ಬಂತು. ಏಪ್ರಿಲ್ ಒಂದನ್ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಜೂನ್‌ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಈ ಮೂರುತಿಂಗಳ ಅವಧಿಗೆ ಹೊಸರಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ಸಗಟು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವವರಿಗೆ 7,000 ರೂಪಾಯಿ, ಹಾಗೂ ಚಿಲ್ಲರೆ ಮಾರುವವರಿಗೆ 3,500 ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು ಇರುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧದಷ್ಟು, ಅಂದರೆ, ಸಗಟು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ 3,500 ರೂಪಾಯಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಮಾರುವವರಿಗೆ 1,750 ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು ಮಾಡಿರುವುದು ಇದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ ? ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಫೀ ಸರಿಯಾಗಿ ಅನ್ವಯಿಸಬೇಕು. ಒಂದನ್ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್‌ನಿಂದ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದ ಏಪ್ರಿಲ್ ಬರುವವರೆಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಫೀ ಸಗಟು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ 7,000 ರೂಪಾಯಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ 3,500 ರೂಪಾಯಿ ಫೀ ಇರಬೇಕು. ಈ ಅನ್ವಾಯವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಆಗುತ್ತದೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ಲೊಕ್ವಿಟಿಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ನಂತರ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಮುಖಾಂತರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆದಾಯ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಸರಕಾರ ಒಂದು ಉಚ್ಚಧೇಯ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹನ್ನೆರಡನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬಾಳಿ ದಂಧ ಬಸವಣ್ಣನವರ ಎಂಟನೇ ಶತಮಾನೋತ್ಸವವನ್ನು ಬಹು ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಶ್ರೀ ಬಸವಣ್ಣನವರ ಹೆಸರು ಚಿರಸ್ಥಾಯಿ ಆಗುವ ಹಾಗೆ ಯಾವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಂಟನೇ ಶತಮಾನಗಳ ಹಿಂದೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದು ಜನರನ್ನು ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಯ ಕಡೆಗೆ ನೀತಿಯ ಮಟ್ಟದ ಕಡೆಗೆ ಬಸವಣ್ಣನವರು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗೆ ಅವರ ಹೆಸರು

ಇಟ್ಟು ಅವರ ತಪ್ಪು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಇದು ಬೇರೆ ಧರ್ಮದವರಿಗೆ ಬೇಡ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಡಿವ್ಯಾಂಡ್ ನಂಬರ್ 18 ಮೆಡಿಕಲ್ ಮತ್ತು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಹೆಲ್ತ್. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹೆಲ್ತ್ ಸೆಂಟರ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮೊಬೈಲ್ ವ್ಯಾನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಮುಂಬಯಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಸ್. ಎಂ. ಪಿ. ಸೆಂಟರ್ಸ್ ತೆರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಸ್. ಎಂ. ಪಿ. ಸೆಂಟರ್ಸ್ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಹಣ ಒದಗಿಸುವುದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ಕೈ ಬಿಡಬಾರದು.

ಇನ್ನು ಡಿವ್ಯಾಂಡ್ ನಂಬರ್ 20. ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕು ಹೆಚ್ಚು ಧಾನ್ಯ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಒಳ್ಳೆ ಬೀಜ ಒದಗಿಸಿ ಅದರಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೋದ ವರ್ಷ ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ರೈತರು ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಬೀಜ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬೆಳೆ ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೊಂಡುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅದು ಹಾಳಾಗುತ್ತಿದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಆಗಬಾರದು. ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಬೀಜ ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಬೆರೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ರೈತ ಆಶೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಬೆಳೆದ ಬೀಜ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮಾರಬೇಕು ಎಂದು ಇದೆ. ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಿರ್ಬಂಧ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದವರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಬೀಜ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅದೇಶ ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಖರೀದಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇಲಿಗಳ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ಧಾನ್ಯ ಹಾಳಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಬರೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಇಲಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ನಾಶ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ 25-30 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಧಾನ್ಯ ಇಲಿಗಳಿಂದ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಗ್ರಾಸ್ ಹಾಪರ್ ಅವರೆ ಮಿಡತೆಗಳ ಹಾವಳಿ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ 50 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ನೀರಾವರಿ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಹೊಸ ಕೆರೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸಹ ಇದೆ. ಹೊಸ ಕೆರೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಇದ್ದ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಬೇಕು ಎಂದು ಅರ್ಥವಲ್ಲ. ಇರತಕ್ಕ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೂಳು ತುಂಬಿದೆ. ಇಷ್ಟತ್ತು ವರ್ಷ ಹೂಳು ತೆಗೆಯಿಲ್ಲ. ಹೂಳು ಇರುವುದರಿಂದ ನೀರು ಹೆಚ್ಚು ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ನೀರು ಪೂರೈಸುವ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳುಗಳಿಗೆ ಆಗುವಷ್ಟು ನೀರು ಇರುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೂಳು ತೆಗೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಘಟಪ್ರಭಾ ಯೋಜನೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ನೀರು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬರುತ್ತದೋ ಎನ್ನೋ ಎಂದು ಭಯ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನ ನೀಡಿ ಹತ್ತಾರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ನೀರು ಪೂರೈಸುವ ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ತೀವ್ರ ಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಬೇಕು ನೀರಾವರಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

SRI J. P. SARWESH (Serum).—Sir, I oppose Demand No. 27 Social Welfare. I submit Sir, that this Social Welfare Department was started with the object of uplifting the Scheduled Caste and de-notified tribes and weaker sections of the people. Sir, the Scheduled castes suffer under one main difficulty that is untouchability. Today, after 20 years, if we examine, whether this Social Welfare Department has succeeded in rendering any service to the scheduled castes, we will say that it has not. It has completely failed. Untouchability is prevailing; it is so deep-rooted in the villages that there is not a single well where the

(SRI J. P. SARWASE)

Harijans are allowed to draw water. That clearly shows that the Social Welfare Department has completely failed in the object for which that Department was started. Sir, today, you see in each taluk there is a Social Welfare Inspector and a District Social Welfare Officer. In addition to that, there are three Assistant Directors and One Director. What are they doing? Except maintaining some hostels and running nurseries for them no other work is done. Why should there be a Social Welfare Department to run mere hostels? On the economic side, it has completely failed. Sri Rachiah is very much interested in the upliftment of Harijans, unfortunately he is not holding this portfolio. As Revenue Minister in what way he has helped the Scheduled castes? He could not give even agricultural land even to one per cent of people. What I am saying is that this Department of Social Welfare may as well be abolished. Either you give them more power, as was done in the ex-Hyderabad Government. The Social Welfare Officer at that time was very powerful. Even in some ordinary cases, he used to visit villages and meet the Sub-Inspector or the Revenue Inspector and used to work like a pleader. He used to help in all manner of ways. Today, we see the District Welfare Officer is only a subordinate to the Collector. He is no more than a glorified clerk. You should give him more power and ask him to do better work. Recently we heard in the papers that the Madras Government has done something to show its sincerity to help these scheduled caste people in the matter of economic upliftment. They are giving interest-free loans to the Depressed Class people and they are encouraging them to do any business they like, even fruitselling, vegetable selling and even running hotels for which they are given interest-free loans. Unfortunately the Mysore Government do not have any programme of this nature.

2-30 P.M.

Coming to Panchayat elections, demand No. 54, I want to submit that recently panchayat elections were held in my taluk on the 27th. An attempt was made by the ruling party to kill 9 opposition party candidates. They were able to get at 2 of these candidates. One of them was killed and the other was seriously wounded. This clearly shows that unless we have impartial officers the panchayat elections cannot be conducted in a fair and impartial manner. Government must be very careful in choosing officers for this purpose. They should not transfer officers on the representation of the Congress taluka leaders which only leads to encourage lawlessness.

Coming to electricity, demand No. 47, I wish to state that in my district and particularly in my taluka the Electricity Department is giving electricity only to such villages where the Congress got majority votes in the elections and the villages which did not give enough votes to the Congress candidates are denied electricity.

Regarding health, I want to submit that the taluka headquarters hospitals in Gulbarga are allotted only the same amounts for medicine which they were allotted some 30 or 40 years ago. Each taluka hospital hardly gets Rs. 1,200 annually for medicine where the number of patients is between 500 and 600. The doctor is very much anxious to treat the patients well, but because medicines are not supplied in adequate quantities he is forced to ask them to purchase medicine from private shops outside for their treatment. I submit that these hospitals in the Hyderabad-Karnatak area are given only very small quantities of medicines and this should be increased to cope with the number of patients attending the hospitals for treatment. With these words, I thank the Chair.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸಖ್ಯಮೆಂಟರಿ ಎಸ್ಸಿಮೇಟ್ಸ್‌ನು ಎನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಬಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಈ ತರಹದ ಸಖ್ಯಮೆಂಟರಿ ಎಸ್ಸಿಮೇಟ್ಸ್ ಮೂರನೆಯ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ವಿಷಾದನೀಯ. ಮೊದಲನೆಯದು, ಎರಡನೆಯದು, ಮೂರನೆಯದು ಈ ತರಹ ಸಖ್ಯಮೆಂಟರಿ ಎಸ್ಸಿಮೇಟ್ಸ್ ಬರುತ್ತಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಹದಗೆಡುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಈ ತರಹ ಸಖ್ಯಮೆಂಟರಿ ಎಸ್ಸಿಮೇಟ್ಸ್ ತರದಿ, ಇದನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟೂ ತಡೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯಾಗಿರಲೇಕು. ಮುಂದೆ ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಕೂಡದು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

[MR. CHAIRMAN (SRI S. D. KOPHAVALI) in the Chair]

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಡಿಮಾಂಡ್ 43 ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಈಗಾಗಲೇ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಬಹಳ ಭಾಷಣವೆಲ್ಲ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅಭಾವವಿದೆ ಎಂದು. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲ ನಾವು ಡಿಮಾಂಡ್ 43 ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರವು ಡಿಮಾಂಡ್‌ಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ರಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಲಕ್ಷಾಂತರ ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪರ್ಚೇಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ, ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ, ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳಿಗೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲೆರಡಕ್ಕೆ ಹಳ್ಳಿಗರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಒದಗಿಸಲಾರದಂಥ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯ. ನಾನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯನ್ನು ಬಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಹಣಕಾಸಿನಲ್ಲಿ, ದುಡ್ಡು ಇದ್ದರೂ ಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಕೆಳಮಟ್ಟದ ಜನರಿಗೆ ಬಡತನದಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಳ್ಳಿಗರಿಗೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ಎರಡು ಮಾತಿನಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಡಿಮಾಂಡ್ 22 ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಡೈರಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ 1967-68ರ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿ 65 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಾನ್ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ವಿಂಗ್ ಸಲುವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಅದು ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ, ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ 35 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ 12.20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ರೀ-ಅಪ್ಲೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಉಳಿದ 22,80,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಈಗ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಬಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಡೈರಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುವ ದುಡ್ಡನ್ನು ತಂದು ನಾವು ಈ ಪಟ್ಟಣದ ಡೈರಿಗೆ ಹಾಕಿ ಜನರಿಗೆ ನೀರು ಕುಡಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಬಾಯಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಒಂದೆರಡು ಡೈರಿಯುಲ್ಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸರ್ಕಾರದ ಹೇಳಿಕೆ ಪ್ರಕಾರ 30 ಸಾವಿರ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ. ಅದರಲ್ಲಿ ಇವರು ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು 75 ಸಾವಿರ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ. ಬಡಾರಿನಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಹಾಲು ಬೀಳದಿದ್ದರೂ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ 25 ಪೈಸೆಯಿಂದ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ 75 ಪೈಸೆವರೆಗೆ. ಅದರ ಮಾರತಕ್ಕದ್ದು ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ನಿಂದ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ 24 ಪೈಸೆವರೆಗೆ. 75 ಸಾವಿರ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ)

ಲೇಟರ್ ಹಾಲನ್ನು ಬೀದಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗತಕ್ಕ 30 ಸಾವಿರ ಲೇಟರ್ ಹಾಲನ್ನು ತೆಗೆದರೆ 45 ಸಾವಿರ ಲೇಟರುಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ತರಹಕ್ಕಾಗಿ ಅಂದರೆ, ಬೆಣ್ಣೆ ತುಪ್ಪ ಹಾಗೂ ಕೇಸಿನ್‌ಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ, 80 ಸಾವಿರ ಕೆ.ಜಿ. ಬೆಣ್ಣೆ ಈ ಡೈರಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದೆ, ಅದೂ ಅಮಾನುಷ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ. ತಿಪ್ಪೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರಲ್ಲ, ಗೊಬ್ಬರವಾಗಿ ಹಾಕುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಈಗ ಮೂರು ತಿಂಗಳವರೆಗಿನಿಂದ ಕೂಡಿದಂಥ ಬೆಣ್ಣೆ. ಅದರಂತೆಯೇ ತುಪ್ಪ ಸಹಿತ ಅಲ್ಲಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಂದ ಸಾವಿರಾರು ಕೆ.ಜಿ.ಯಷ್ಟು ಕೂಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಸಾಧಾರಣ 38 ಸಾವಿರ ಕೆ.ಜಿ. ತುಪ್ಪ ಕೂಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದರಂತೆಯೇ 52 ಸಾವಿರ ಕೆ.ಜಿ. ಕೇಸಿನ್ ಕೂಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಕೂಡಿಸಲಾದ ತುಪ್ಪ, ಬೆಣ್ಣೆ ಮತ್ತು ಕೇಸಿನ್ ಮುನಿಷ್ಪಲ್ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಈಗ ಅವರು ಡೈರಿಯಲ್ಲಿನ ಕೆಪಾನಿಷಿಯನ್ನು 50 ಸಾವಿರದವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತೇವೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಕೂಡಿರಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಾಧಾರಣ ಜನರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು, ಈ ಡೈರಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಬೆರೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಬೀದಿ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದಾಗಿನಿಂದ 90 ಪೈಸೆ, ನೂರು ಪೈಸೆಗೆ ಒಂದು ಲೇಟರ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಲು, ಈ ದಿವಸ ಸಾಧಾರಣ ಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಲಿನ ಬೆಲೆಯನ್ನು 125 ಪೈಸೆಯಿಂದ 140 ಪೈಸೆಗೆ ಏರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಲಿನ ಡೈರಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರನಡೆಸುವುದರಿಂದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಹತ್ತೊಂಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯವಾಗುವುದೆಂದು ಹೇಳಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಬೆರೆ ಏರುವುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡತಕ್ಕ ನೀತಿ ಬಹಳ ವಿಪಾದನೀಯವಾದುದು. ಹಾಲು ಮಾರಾಟವಾದುದು ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಎಂ. ಪಿ. ಸೇರಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಸಹಕಾರ, ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಲು ಸರಕಾರ ಡೈರಿಯವರು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ಬರುವ ಹಣವನ್ನು ಈ ರೀತಿ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಡೈರಿಯಲ್ಲಿ 26 ವಾಹನಗಳಿವೆ, ಅದರಲ್ಲಿ 11 ವಾಹನಗಳು ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಹಾಲನ್ನು ತರಲು ಹೋಗುತ್ತಿವೆ, ಎರಡು ಬೇರೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿವೆ ರಿಪೇರಿಯಾಗಬೇಕು, ಒಂದು ಪಾಸಗಿ ಹಾಲನ್ನು ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದು, ಒಂದನ್ನು ವಾಪಸು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಒಂದು ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿಗೆ ಇದೆ, ಹೀಗೆ 26 ವಾಹನಗಳು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಹಾಲನ್ನು ಹಂಚಲು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇಂದು ಮೈಲಿಗೆ 2 ರೂಪಾಯಿನಂತೆ ವಾಹನದ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಡೈರಿಯವರು ಒಂದು ಕಿಲೋಮೀಟರಿಗೆ 4 ರೂಪಾಯಿ ಪ್ರಕಾರ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ 52 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಹಾಲು ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ, ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ, ಮತ್ತೆ 35 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುವುದಿದೆ, ಆಗಲೇ 50 ಸಾವಿರ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣು ಬೆರೆಸಿದಂತಿದೆ. ದೇಶದ ಯಾವ ಉದ್ಯಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಇದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯ. ಇದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಬಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನನಗೆ ತಿಳಿದಹಾಗೆ ಬೆಡ್ಡಾ ಆಪರೇಷನ್ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಹಾಲನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಹೋದರೆ, ಅದರ ಪೈಕಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಬಾಟಲು ವಾಪಸು ಬಂತು. ಇದರಿಂದ ನಷ್ಟವೆಷ್ಟು, ಎಷ್ಟು ಹಣ ಜಮಾ ಆಯಿತು ಎಂದು ಸರಕಾರ ನೋಡಿದರೆ ಯಾವರೀತಿ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ಸಖ್ಯಮೆಂಟರಿ ಬಜೆಟ್ಟನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದಾಗ ಈ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ತಂದು ಅಧಿಕಾರ ಡರಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಲು ಸಖ್ಯಮೆಂಟರಿ ಬಜೆಟ್ ತರುತ್ತಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಬಂಡಿಸಿ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri N. B. SIRDESAI (Khanapur).—Sir, I rise to oppose the supplementary/additional demands that are being discussed today.

As regards Demand No.10 on General Administration and Civil Secretariat, I would like to make the first attack on the Vigilance Commission. The Vigilance Commission is not functioning properly. Because of the negligence of the Vigilance Commission, corruption has reached its climax and all matters are being delayed for exacting money.

Unless delay is removed, corruption cannot be eradicated. I think this Vigilance Commission is a burden on the State funds and it must be scrapped.

As regards Public Service Commission, I would like to bring to the notice of the House that the Marathi people are not being recruited to any Government post in any Department. So, the expenditure that is being incurred on this Commission is meant for the Kannada people only; it is not meant for the Marathi people. According to the Official Languages Act, 1963, Kannada language is going to be enforced in all the Government Offices except in Courts and the Central Secretariat. According to their decision, Government would be enforcing the Kannada language in all Government Offices. The Government would be going against their own Resolution with respect to granting relief or safeguarding the interests of the people of bilingual area. Government has resolved to safe-guard the interests of the people of bilingual area and minorities as regards their language and culture. But by their recent decision to enforce Kannada language the people of the bilingual areas will suffer.

As regards the acquisition of land, I would like to make one suggestion. Whenever lands are required by the Local Bodies, the possession of the land should be handed over to the Local Bodies in shorter period.

As regards the malpractices, I must say that they are going on from day-to-day in all Departments and corruption has reached climax. Even the Government Officers are being ill-treated and injustice is being done to the Government officers by the Government and the Heads of Departments. Then, imagine the sad plight of the public at the hands of these officers. As regards the granting of increments, promotions and counting of previous service, the Government Officers are not properly treated.

Mr. CHAIRMAN.—Demand No. 10 relates to purchase of cars by Government. The member can speak with regard to that and not with regard to the other policies.

Sri N. B. SIRDESAI.—All right. I will give up that point.

As regards Demand No. 15, I wish to speak. The total expenditure for the Department of Food Supplies is Rs. 89,36,500. His Excellency the Governor has admitted in his Address, as also the Finance Minister, the Food Minister and the Minister for Revenue and Forests have admitted in their statements before this House on 9-12-1967 that owing to the delayed, inadequate and uneven distribution of rains, seasonal conditions were not fair and not satisfactory and the crops have failed.

Mr. CHAIRMAN.—I think Demand No. 15 relates to the Department of Publicity and Information and Advertisement charges. And a sum of Rs. 15 lakhs are required under that.

Sri N. B. SIRDESAI.—I am talking about food supplies and procurement.

Mr. CHAIRMAN.—The Member must confine himself to the Demand before the House and the amount covered by it. But he cannot go to the original demand. That is the rule.

Sri N. B. SIRDESAI.—All right.

Mr. CHAIRMAN.—Members are welcome to make observations under the heads detailed in the particular demand.

Sri N. B. SIRDESAI.—In the Demands, the Food Supplies and procurement also find a place. That is why, I want to make a reference to them.

Mr. CHAIRMAN.—In the Explanatory Note under Demand No. 15, the sanction is in relation to advertisement charges incurred by the Publicity Department. So, the observations may be limited to that only.

Sri N. B. SIRDESAI.—May be. In general I am talking.

Mr. CHAIRMAN.—Members can do so in the principal budget but not now. Members are quite welcome to say those things when the principal demand comes.

Sri N. B. SIRDESAI.—My time is consumed in this. I will note the instructions for future guidance.

Demand No. 54. For conducting Village Panchayet elections Demand of Rs. 7 lakhs is made. In spite of the election tactics and malpractices followed by the ruling party in the elections to the Panchayet and Taluk Development Boards since 1957, all the elections were won by the M. E. S. This year the Congress Party in collaboration with Revenue officers arranged strange and faulty ward systeming and in case they fail, they should file writ petitions. Sir, now it is time to warn the Government that if this idea of fresh election is resorted to, it would mean large expenditure and would result in heavy taxation on the people. This is just to embarrass the Marathi people that this plan has been arranged by the ruling party. It would be mal-utilisation of public funds if elections are so conducted having only the interest of the ruling party in view.

Then, no loans have been advanced to the Scheduled Castes Industries Societies which were started during my regime as the Taluka Board President. I organised two Scheduled Castes Societies and till today no loans have been advanced. Even to the Panchayets for water supply scheme and to the Taluka Board for purchase of bull-dozers, loans have not been advanced by this Government. Therefore, this Government has no right to rule over the Marathi people because even genuine demands of the Marathi people have been ignored by this Government.

As regards Demand No. 47 I would like to say that the MSEB sub-section in Khanapur taluka has become most negligent and irresponsible. Recently the MSSES section is running a lift irrigation scheme at Karambal. In Khanapur, one I. P. set has been given for

lift irrigation scheme and the motor has gone out of order last year and this has affected hundreds of acres causing loss to the tune of one lakh of rupees to the people of my taluka. The MSEB and the officers must be held responsible for this. Now the MSEB has taken a new decision of taking 50 per cent of the estimated cost as loan for giving power supply to I. P. sets. It is most deplorable. By adopting such decisions, no progress would be achieved in our malnad area of Khanapur taluka. About generating electricity in Khanapur Taluka. During my regime as President of the T. D. B. I had taken the Executive Engineer to the Pohavajra Falls near Chapoli village in Khanapur taluka. A report was submitted by the concerned officers but the Government has failed to take any action till to-day. They do not want to bring about any improvement in the rural areas.

As regards P. W. D. no new tanks and Bandars are taken up in my taluka. The old tanks are not repaired properly but the area under command of 265 Tanks is shown as 12,000 acres but actually 4,000 acres of land is under irrigation. In this way, how can they achieve progress? The area under irrigation can be increased only if the tanks are repaired which they are not doing at present. Tattinalla scheme is taken up and lot of amount is being invested, though there are a number of better schemes in Khanapur Taluka which are more beneficial to the people but they are not taken up. Government should construct barrages and take dam work near Asoga Village. This would be more beneficial. But more beneficial works would not submerge more Marathi area and so Government is reluctant and Tattinella dam scheme submerges more Marathi area and so it is taken. I request Government not to have such step-motherly attitude towards Marathi people.

On the nalla between Bijagarni and Kavalewadi in Belgaum district a bandhara is being constructed. Water is let out and large extent of land is submerged and new lands are not granted to the sufferers. If it had been constructed at a distance of one furlong below the present location, it would have been more beneficial.

Then as regards Demand No. 23 on co-operation, For registration of Mahila Mandal, registration deposits should be less to make students co-operative minded. The age condition should be relaxed for membership in the school co-operatives.

As regards Demand No. 22, even semen of the buffalo is not made available to artificial insemination centre at Khanapur. With regard to Demand 23, I would like to say that rural development must be brought about in rural area. But for Belgaum Division no staff is employed in the rural development work and for other Divisions staff is employed. N. R. W. S. schemes are not taken up in our area and I would suggest that national rural water supply scheme in Malnad area for towns having up to 12,000 population should also be included in this list.

(SRI N. B. SIRDESAI)

As regards Demand 17, there is disparity noticed in making payment of salary and other allowances to the teachers sent for training in the Vadgaon Training College in Belgaum Taluka. In 56 to 58 teachers underwent training at their own cost and in 54-55 and in 58-59 teachers were paid pay and allowance.

Mr. CHAIRMAN.—His observations have no relation to the Demands made.

3-00 P.M.

Sri N. B. SIRDESAI.—The Demand is on Education—Demand 17—No marathi schools are opened and only Kannada Schools are opened.

As regards Demand 18...

Mr. CHAIRMAN.—The time is over.

Sri N. B. SIRDESAI.—I thank the Chair and conclude.

Sri DIGAMBARA RAO B. KALMANKAR (Aland).—Mr. Speaker, while opposing these Supplementary Estimates, I want to make certain observations regarding the New Service.

It has been observed by the Public Accounts Committee how the New Service must be defined, and what adequate measures should be taken to regularise such expenses that are made without the sanction of this House.

Coming to Demand 9, the expenditure is to the tune of Rs. 3,098 on account of medical treatment during the period from 10th September 1964 to 15th November 1964. It is stated that because of the amendment to the Mysore Legislature (Presiding Officers) Medical Attendance (Amendment and Special) Rules 1967, this payment which is already made during the year 1964 is now tried to be regularised. This is wrong. How can the present amendment have a retrospective effect? This is an expenditure incurred in 1964 and how could it be sanctioned now? Medical attendance to be attended to immediately has been attended to and payment is made and now that is brought before the House. It should have been brought at the earliest opportunity and not so late. According to New Service, it must be brought at the earliest stage for sanction. Now under the guise of supplementary demand something is brought which cannot be done as per the cannons of budget.

Demand 10—Here there are six cars kept as stand by for legislators. But my submission is, they are never available to the legislators. As far as Sudarshana Guest House is concerned, not a single car is at our disposal and I do not know why expenditure is made without any convenience being given to the legislators. I oppose it.

Demand 23—From the observations made on Demand 23, it is very clear that the number of defaulting co-operative societies is increasing.

They are more and now some officers are to be appointed to check their assets. I say that this is a waste. There is no good in going on spending.

Demand 29—I have to submit here that it is stated as pertaining to Krishnarajasagar for undertaking some schemes in connection with Dasara and International Tourist year. I fail to understand how much foreign exchange has been brought by this International Tourist Year that was observed in our State. I also visited Dasara festivals and found that there were no foreign tourists and all that was there was a waste. On such things the Government is finding money to spend but for primary necessities, they have no money. This is something which goes against the avowed faith in democracy. I therefore oppose this.

Demand 31—Item 1—A sum of Rs. 1,000 is asked for payment of legal charges to the Bangalore Corporation in connection with a writ petition. This particular act of supersession that took place is a most undemocratic act of the Government done just to suit the party in power. They superseded it and expenses are incurred. To meet that they want from public funds. I oppose this.

Item 5—Sanction was accorded to meet the expenditure amounting to Rs. 1.80 lakhs towards the Establishment, Tools and Plant charges on the muzrai works. This relates to 1965. The Government could have brought this in the next year's budget, i.e., in 1966. But they did not do it and it is a New Service. In this matter of New Service, some cannons are enunciated by the P.A.S. Under the garb of supplementary estimates they are making this excess demand.

Demand 33—Item 2—Five lakhs are spent on emergency feeding programme for vulnerable sections. My submission is that all these amounts meant for feeding, are mis-spent and they go into the pockets of the henchmen of the party in power.

Regarding the Dairy farm, Sri M. Nagappa has stated already and I want to bring certain more facts to the notice of this House. At present there is an output of 27,000 litres but the capacity is stated to be to the extent of 75,000 litres. The Full capacity is not utilised. What is done is, something like 7,500 litres are purchased to suit a certain party they want. There is a particular M.P. who is making lakhs of rupees with the result that the excess purchase made is being utilised for the purpose of preparing butter, ghee, etc. In order to give more benefit to that gentleman, the previous rate which was Rs. 1.25 per litre is raised to Rs. 1.75 with the result that the people at large are not benefited. Tonnes of butter and ghee are lying idle in tins and they are not utilised. It is dumped on earth and it is stated that nothing will happen and that it will be used. But I fail to understand how butter can be stored without proper facility. How can it be stored? It is all sheer waste, only to help certain people whom they want. My submission is all these demands are not genuine and I oppose them. I thank you for giving me time.

† Sri S. S. SHETTAR (Hubli).—Sir, I restrict my remarks to Demand No. 44, item 4. This is with respect to purchase of shares of Mysore Lamp Factory to the extent of Rs. 1,13,420, the number of shares being 11,372. With regard to the purchase of these shares I have to offer some remarks. This factory has come into existence in the year 1936 with the help of private people with an authorised capital of Rs. 5 lakhs. Government gave aid to the extent of Rs. 30,000 in the year 1940. In 1946, the capital was raised to Rs. 10 lakhs. In 1962, they entered into a foreign collaboration with the G. E. Company of United States of America. This foreign collaboration was entered into with a view to expand production and to produce certain types of bulbs. The scheme was to produce 10 lakhs of general lighting bulbs and after foreign collaboration was entered into they wanted to manufacture fluorescent bulbs and miniature bulbs. When the foreign collaboration was entered into, I want to point out to the House that the Government shares which were formerly 44 per cent were reduced to 17 per cent. I want to know why this percentage was reduced. This is very important because foreign collaboration is gaining strength daily and it is eliminating Government shares and administration is also passing into the hands of the foreign collaborators. What is more strange is that the Scheduled Caste Secretary who was retired has not been appointed. This factory was run by this Secretary and now the whole administration is controlled by the foreign collaborators. The highest paid officer in the State is the Governor, but I am surprised to announce here that the technical director gets Rs. 10,000 per month. He is given a house free of rent and is also having some other allowances also. I also want to compare and contrast the cost of production prior to and after the collaboration. Formerly, there was a Secretary, a Works Manager, an accountant and 230 workers; but after the foreign collaboration was entered into, in addition to this technical director there are 9 other Managers, each getting Rs. 1,000 per month. That comes to Rs. 9,000 in all. Apart from that, there are some other officers also. With all this heavy expenditure, has it got any impact on production? The output for two shifts is 16,000 bulbs per day. Formerly, with only one shift they used to produce 10,000 bulbs. For two shifts, with this enormous cost, at least a minimum of 20,000 bulbs ought to have been produced. But that is not the case.

Then, there is another dangerous policy that is adopted by these foreign collaborators. Last time also I brought it to the notice of this august House, and it is that they are spoiling the name of Mysore Government and also the name of the workers. Raw material is wasted like anything and they are blaming the workers for this. I want this august House to note what was the production formerly and what is the production now. The shells of the bulbs are not produced in this factory. They purchased a factory in Bangalore for producing these shells and even then they are not produced. A metal cap is required for each bulb but that is also not produced in this factory but it is purchased from

Calcutta or some other city. I want to know what exactly is being produced in this factory when the technical director and other nine Managers are paid such high salaries. I have learnt very recently that in Bangalore itself there is a factory which is producing these caps. Even then this particular factory is not able to produce the brass caps required by it. The share value of this company is also decreasing. Formerly, the market value of ten-rupee share was so high that every one was inclined to purchase it. After foreign collaboration, things are going from bad to worse. The foreign collaborators are thinking of excluding the shares owned by private members and they do not like the Mysore Government control. It has already sent home some of the honest workers belonging to the Mysore State and in their place people belonging to some other States have been appointed. They do not know how to run this factory and how to increase the output. So, the intention of the Government of Mysore to purchase the additional shares is to be welcomed in one way, but it is to be deplored that there is no effective control of the Government of Mysore. Whatever is invested will be a waste if the same state of affairs continues. The Secretary of the workers' union published all these confidential matters and so he was dismissed from service by the management. The dispute is still going on in the Labour Court. Instead of correcting their mistakes, they have dismissed him from service on the ground that he has disclosed some of the confidential matters to the public. Sir, I would like to warn the Government of Mysore that before investing these heavy amounts, it is quite necessary for the Government to make a proper investigation and enquiry. The two Directors who are appointed by the Government are not taking any interest in the management of this Factory. They draw high salary. They attend some of the meetings, but they do not take interest in the well being of this Factory. So, in the interest of the public money, the Government has to consider thrice before purchasing the shares.

Then Sir, I come to Demand No. 12. This demand pertains to Jails. The workers, and employees of so many factories who fight for their dearness allowances and such other things are denied these and will be sent to Jail. They will be given no clothes. I do not know why they deny these facilities to these people. In Jails there are facilities to produce some of these cloths and also some of these wooden articles. Why should they not be allowed to prepare their own clothes and furniture? Why should they be allowed to sit and be guests of Government? That is my question. You have provided Rs. 5 lakhs for the Jails. You want to feed them well when an ordinary worker is struggling for a square meal. He is not getting full pay. The Government have not taken proper precautions while purchasing the materials for the use of the Jails. What about finished articles? Proper account has not been made out. I am quite sure if proper accounts are maintained of what has been produced in the Jail, I think they will be able to produce more. Furniture, carpets and other articles are being produced

(SRI S. S. SHETTAI)

here. These articles are not so very essential. There is no urgency for providing so much of amount under this demand. They could have waited. As this is not a pressing demand and as it is not so urgent, I oppose it.

Then I want to submit something about demand No. 31. It is about some repairs made to some Travellers Bungalows etc. Some repair works have been made. I would like to point out one instance in this connection. Some pressing demands are there. In Kalasavalli Ambaragodu, Kerur Hobli, people wanted a steam launch. So many members made out a case last time that they wanted a steam launch to go from one place to another, otherwise it is very difficult for the public to travel. Hon'ble Minister concerned, promised that he would provide a steam launch and he would be including this in the next year's Budget. But it is a strange thing to note that he has included so many such items of repairs to Travellers Bungalows and other items which are not so necessary but not this very important item. Such pressing demands have been omitted. Once again I suggest that Kerur Hobli people should be provided with a steam launch immediately. So, more attention should be given to such things than including these repair works.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಡ್ಡೆಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡ (ಹುಲಿಯೂರುದುರ್ಗ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ವರ್ಷ ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಮೊತ್ತದ ಸಬ್ಸಿಡೆಂಟರಿ ಬಡ್ಡ್ಡೆಟ್ ಎಸ್ಕಿಮೋನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಇದಕ್ಕೆ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಇದೇ ಮೊದಲನೆಯ ಸಾರಿ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನನಗಾದರೂ ಅನಿಸುತ್ತದೆ, ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದೇಶವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕವರಿಗೆ ಮುಂದಾರೋಚನೆಯಾಗಲಿ, ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ದಕ್ಷತೆಯಾಗಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ವರ್ಷದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡತಕ್ಕ ಅಯವ್ಯಯ ಮುಂಗಡಪತ್ರಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕ ಮಹತ್ವ ಇಲ್ಲದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನ ಮೂರನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಈ ಸಬ್ಸಿಡೆಂಟರಿ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಾದಂತಹ ಮಾರ್ಗವಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಒಂದೆರಡು ಡಿಪ್ಯಾಂಡುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. 46ನೇ ಡಿಪ್ಯಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಈಗ ರಾಜ್ಯದ ಹಲವಾರು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ, ಈ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರವನ್ನು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ತುಮಕೂರು ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿ, ಕುಣಿಗಲ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬೊಮ್ಮೇನಹಳ್ಳಿಯ ಕೆರೆಯ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕುಣಿಗಲ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಹೊಸ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಎಂದು ಆಗಿಂದಾಗ್ಯೇ ಮನವಿ ಮಾಡಿದರೂ ಒಂದೂ ಹೊಸ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸೇರಿಸಲಿಲ್ಲ, ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತು ಈಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಬೊಮ್ಮೇನಹಳ್ಳಿಯ ಕೆರೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ಇದೆಯೆಂದು. ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ದಾಖಲೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇದು ಕಾರ್ಯಾತ್ಮಕ ಅಗತ್ಯವಾದ ಏನುವ ಉದ್ದೇಶ ಇದೆಯೆಂದು ಇದರಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಯೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ಬೊಮ್ಮೇನಹಳ್ಳಿಯ ಹೊಸ ಕೆರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ ಮುಕ್ತರಾಯನ ಕೆರೆಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಕೆರೆಯ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಜನಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ನಮಗಿಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ಮುಕ್ತರಾಯನ ಕೆರೆ ವರ್ಷ ವರ್ಷವೂ ಸರಿಯಾಗಿ ತುಂಬುವುದು

ದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸುಮಾರು 11 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಸಾರಿ ಮಾತ್ರ, ಆ ಕೆರೆಯ ಕೋಡಿ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗ ಬೊಮ್ಮೇನಹಳ್ಳಿಯ ಕೆರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಒಂದು ಅಂದಾಜನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಸ್ಥಳವನ್ನು ಅಜವಾಯಿಸಿ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕೆರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆ ಸ್ಥಳವು ಆದಳತಪ್ಪದಲ್ಲರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಸೇರಿವೆ. ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ ಆದಳತಪ್ಪಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಭೂ ಮಾಲೀಕರೊಬ್ಬರ ಜಮೀನು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗು ತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದ್ದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ಥಳವನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಆ ಕೆರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಇಷ್ಟೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ನೀರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಖಚಿತವಾಗಿ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಪರಿಣತರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅವರು ತಯಾರುಮಾಡಿರುವ ಅಂದಾಜನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿವಲ್ಲ ಸತ್ಯಾಂಶ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ನಿಜಸ್ಥಿತಿ ಬೇರೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಕಾಂಗ್ರೆ ಸ್ಸಿನವರ ಜಮೀನು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮೊದಲು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದ್ದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಆಗಿ ಫೀಜಬಲ್ ಇಲ್ಲವೆ ಇರುವ ಕಡೆ ಕೆರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟು ವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಮನೋಭಾವ ಹೇಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಇದರಿಂದಲೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆರೆಕಟ್ಟುವ ಸ್ಥಳದ ವಿಧಮಾನ ಏನೇ ಇದ್ದರೂ ಈ ಕೆರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದ ರಿಂದ ಮುತ್ಸರಿಯುನ ಕೆರೆಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಆ ಕೆರೆಯ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಸಹ ಕಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಒದಗಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ದೊಡ್ಡ ರೋಡ್ಡು ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಒಂದೊಂದು ಹೋಬಳಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಟ್ಟಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಒಂದೇ ಕೆರೆಯೆಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯವರೂ ಬಂದು ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗವಲ್ಲ. ಈಗ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡು ಸರಿಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

3-30 P.M.

ಇನ್ನು 48ನೇ ಡಿವ್ಯಾಂಡ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದಪೀರಪ್ಪನವರು ತಿಳಿಸಿ ದ್ದಾರೆ. ರಾಜಭವನದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಾಜಭವನ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಹಿಂದೆ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದಾಗ ಈಗಿನ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವುದು ಸರಿಯಾದುದು ಅಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸರಾಯಿತು. ಮತ್ತು ಈಗಿನ ಆಹಾರದ ಅಭಾವದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗತಕ್ಕಂಥ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ ಹೊರತು ರಾಜಭವನ ಕಟ್ಟಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಸಭೆಯ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸ ರಾಯಿತು. ಆಗ ತಿಳಿಸಿದ್ದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಲೂ ಸಹ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈ ಸಭೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಿಳಿದೂ ತಿಳಿದೂ ಈಗ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಈಗ ಈ ಸಭೆಯ ಒಪ್ಪಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯಾದುದು ಅಲ್ಲ. ಈ ತರಹ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೌರವ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಿಲ್ಲ ವೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿ ಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಷಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರು ವುದರಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ಡೈರಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿ ಇದೆ. ನಾವುಗಳು ಡೈರಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಾಗ ನಮ್ಮನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೂ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಆಪಾದನೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದೇ ವಿಚಾರ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಬಂದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೆಲವು ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗಳು ಇದ್ದವು, ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೂಡಿಸಿ ಸರಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಮೆಗುಮ್ ಆಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಯಾವ ತರಹ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆ ಇದ್ದವು, ಅವು ಯಾವ ತರಹ ಕೆಲಸ ಮಾಡು ತ್ತಿದ್ದವು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗಳು ಇದ್ದರೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೂಡಿದಿದ್ದಾರೆಯೇ

(ಶ್ರೀ ಎನ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ಎಂಬುದು ಪ್ರಶ್ನೆ ; ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಮೇಲೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡೋಣ. ಈಗ ಈ ಬಗ್ಗೆ 22 ಲಕ್ಷದ 80 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಏತಕ್ಕೆ ಎಂದರೆ :

“to meet the expenditure on cost of milk for the Bangalore Dairy Project with the expectation of 30 to 40 thousand litres of milk per day would be handled...”

ಇತ್ಯಾದಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ 12 ಲಕ್ಷದ 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ಇನ್ನೂ 22 ಲಕ್ಷದ 80 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಹಾಲನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ದರ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ದರ ಎರಡನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ ಕೆಲವರಿಂದ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. The so-called Dairy is purchasing milk at Rs. 1.25 to 1.75 per litre and is selling to City consumers at Rs. 1 to Rs. 1.24 paise per litre. ಈಗ ಹಾಲನ್ನು ಮಾರುವುದಕ್ಕಾಗದೆ ಬೆಣ್ಣೆ ಮಾಡಿ ಇಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ರಿಫೋರ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ :

“stock of butter is 80,000 kgs., ghee about 80,000 kgs. and case in is 52,000 kgs.”

ಮೊನ್ನೆ ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಸತ್ಯಾಂಶವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಡೈರಿ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಅವರು ಒಂದು ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾನೂ ಸಹ ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾಳೆ ಬೇಕಾದರೆ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಅವರು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇ ಬೇರೆ, ಅವರು ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಬೇರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈಗ ಡೈರಿ ಸಾಕಷ್ಟು ನಷ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು 60 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ, 35 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಯೂನಿಸೆಫ್‌ನವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು, ಇತ್ಯಾದಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಸೇರಿ ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ಡೈರಿ ಯೋಜನೆಗೆ ತೊಡಗಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಆಗುತ್ತಿರುವ ನಷ್ಟವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಸರಿಪಡಿಸ ಬೇಕೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಮತ್ತು ಡೈರಿ ನೆಚ್ಚಿನವರ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಪ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನೂನು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಯೂನಿಯನ್ ಅವರು ದೂರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 8 ಗಂಟೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭತ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದು, ಈಗ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರನ್ನು ಖಾಯಂ ಮಾಡುವುದು, ವಾರದ ರಜಾ ಕೊಡುವುದು, ಡ್ರೈವರ್‌ಗಳಿಗೆ ಮನೆ ಕೊಡುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ಇತ್ಯಾದಿ 12 ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಯೂನಿಯನ್ ಅವರು ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಈಗ ಏನು ಒಂದು ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ಹಾಲನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಕೊರತೆ ಬೀಳತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರಿದೂಗಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಸಮಂಜಸವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸಹ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಷಿ ಮುಂದೆ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕ ವಾಗಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸದೆ ಹೋದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಾಗಿ 40 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಮುಖತು 2 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದೆಂದೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆಯೇ ಮತ್ತು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಪಡೆದೆಯೇ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಅನುಮಾನಗಳಿವೆ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ಹೇಳಿದಂತೆ 19 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮೂರನೆಯ ಕಂತು ಮುಗಿಯುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನಮಗಿರುವ ಆತಂಕವೆಂದರೆ ಈ ಮನೆಗೆ ರಾಜ್ಯದ ಹಣಕಾಸಿನ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಒಂದು ರೀತಿ ನಿರರ್ಥಕಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು. ನಾವು ಸಮಮನೆ ಆನೆ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಅದರ ಬಾಲ ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ಮಾತು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಷಿ ಹೇಳುವುದು ನೋಡಿದರೆ, ಹಾಗೆ ಆದರೆ ನಾವು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್

ಮಾದರಿಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಹತೋಟಿಯನ್ನು, ಶಾಸನ ಸಭೆ ಹೊಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮಾತು ಸುಳ್ಳಾಗಿದೆ. ಬರ್ಚ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ, ದುರುಪಯೋಗ ಆದಮೇಲೆ, ಎಸ್ವಿಮೇಟು ಎರಡು ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿ, 154 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮುಗಿಸುವುದು ಎಂದರೆ, ಇದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ನಾಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹಣಕಾಸಿನ ಮೇಲೆ ಯಾರು ಹತೋಟಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯ? ಇದು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಒಂದು ಬಜೆಟ್ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಬಜೆಟ್ ಕೂಡ ಎಲ್ಲ ಇತ್ತು! ಬಜೆಟ್ ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ಟಿಮೆಂಟರಿ ಗ್ರಾಂಟ್ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಈ ನ್ಯೂ ಸರ್ವಿಸಸ್ ಏನು ಬಂದಿದೆ, ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಕೊಠಾಪಾಲೆಯವರು ಡಿಫೈನ್ ಮಾಡಬೇಕಷ್ಟೆ. ಯಾವುದೋ ನ್ಯೂ ಸರ್ವಿಸಸ್ ಹಾಕಿ, ದುಡ್ಡು ತೆಗೆದು ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಜನರರಾದರೂ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ! ಮೊದಲೇ ಸ್ಥಿತಿ ಅತ್ಯಂತ ದಾರಿದ್ರ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಹಣಕಾಸಿನ ಬೊಕ್ಕಸವನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಬರ್ಚು ವೆಚ್ಚಗಳಿಗೆ ಖಾಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ, ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕಾಗಲಿ, ಬೊಕ್ಕಸವಾಗಲಿ, ನಿಯಂತ್ರಣವಿಲ್ಲದೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಜನತೆಯ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಬರ್ಚುಮಾಡುವಂಥದ್ದು ಬಹಳ ದೂರ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಹಣ ಬರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಇದರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹತೋಟಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಒಂದು ಭಯ ಬಂದಿದೆ. ರೈಲ್ವೆಯವರು ಆ ಇಲಾಖೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹತೋಟಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮೊನ್ನೆ ಕೇಂದ್ರದ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಂಚೆ ಕವರಿಗೆ 20 ಪೈಸೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, 10 ಪೈಸೆ ಇದ್ದದನ್ನು 15 ಪೈಸೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಇದನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಯಾರಿಗೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ? ಹೀಗೆ ಇವರದ್ದು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲೂ ಕೈಮೇಲರಾಗಿದೆ, ಬರ್ಚು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲೂ ಇವರ ಕೈಮೇಲರಾಗಿದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಪಡೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಈ ಬಜೆಟ್‌ನೊಳಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ನಾಟಕ ಆಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಒಂದು ಸಂದೇಹ ಬಂದಿದೆ. ಇವರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟದ್ದನ್ನು ನಂಬಲೇಬೇಕು. ಆರೋಪಣೆಗಳು ಒಂದು ಕಡೆ ಫೈಲಾಗುತ್ತದೆ. ನಿನ್ನೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದು ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಸೇರುತ್ತದೆ, ನಾಳೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದು ಅದು ಕೂಡ ಇತಿಹಾಸಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಘಟನಾತ್ಮಕವಾದ, ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲರತಕ್ಕ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ನಾವು ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ, ಸಾಲದು. ವಾಸ್ತವಿಕವಾದ ಹಣಕಾಸಿನ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದು, ಯಾವುದು ಆದ್ಯವಾಗಿ ಬರ್ಚು ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಅದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಮಾಡುತ್ತೇಯೋ! ಇಲಾಖೆಗೆ 40-50 ಲಕ್ಷ, ಕೊಟಿ ಆದರೆ ಬಹಳ ನಷ್ಟ ವಿಚಾರವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಎಲ್ಲಾ ಬಜೆಟ್‌ನ್ನು ಪುನರ್‌ವಿಮರ್ಶೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿ, ಮುಂದಾದರೂ, ಈ ದುರಂತಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ಬಹಳ ದೂರ ಈ ವ್ಯಾಧಿ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಒವರ್‌ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಇವರು ಇಲ್ಲ ಬದುಕುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ನೀವು ಏನು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ, ಪರಿಹಾರ ನೀಡುತ್ತೀರಿ, ಅದನ್ನು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಜೊತೆಗೆ ಆಯವ್ಯಯದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕಾಗುವುದು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಎರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ದೈರಿ ಪ್ರೊಜೆಕ್ಟ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನಾದರೂ ಎಸರಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನೂ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಫಿನಾನ್ಸಿಯಲ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಶನ್‌ನ ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು, ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri RAMAKRISHNA HEGDE (Minister for Finance, Planning and Industries and Commerce).—Mr. Speaker Sir, out of the total amount asked for by way of supplementary demands, I would like to inform the Hon'ble Members that Rs. 26 crores 87 lakhs and odd in respect of items which are either covered by central assistance or could be re-adjusted or could be recovered from the corresponding grants during the year and an amount of Rs. 0.126 lakhs is in respect of items for which token vote is placed as they are covered by savings accruing, with the result that the net out-go is only an amount of Rs. 991.377 lakhs. Criticisms were made by certain Hon'ble Members as this is the third supplementary

(SRI RAMAKRISHNA HEGDE)

demand and they tried to find fault with the budgeting. After the Budget estimates are placed before the Legislature and approval is taken thereon, during the course of the year, certain unexpected and un-anticipated expenditures had to be incurred by the Government. And in respect of the supplementary demands I humbly submit that there is not a single item, the expenditure in respect of which could have been foreseen. The First Supplementary Estimates placed before the Legislature was for a total amount of Rs. 347.34 lakhs, of which the net outgo of cash was only 50.288 lakhs. The second supplementary estimates which was placed before the House at the end was for Rs. 378.71 lakhs, of which the net outgo was only Rs. 201.93 lakhs. As I submitted to this House a little earlier in respect of the present supplementary estimates, the net outgo is only 991.877 lakhs.

In a budget of the magnitude of 180 crores. This much of variation cannot be said as too big. Sir, criticisms were also made by certain Hon'ble members that the Government is spending recklessly and there is hardly any control on the expenditure of various Departments. But, I do not want to meet this criticism just now for two reasons. One is, I have already stated before this Hon'ble House, whatever I had to say in the course of my budget speech as well as by way of reply to the General Discussion on Budget. Secondly, the actuals of 1955-56 have proved that the Budget forecast has by and large become true. Sir, I appeal to the Hon'ble Members to bear with me and appreciate that in certain circumstances, expenditure has to be incurred in the interest of efficient working of various departments of the Government. The Finance Minister cannot in the name of putting strict control on finances, stifle the activities of the development departments. For instance, in the various demands that have been placed before the House, I think the demands which exceed a crore of rupees, Demand No. 54 is in respect of loans for purchase of seeds and manure. The demand is for Rs. 4 crores. Sir, I would ask the Hon'ble Members whether this amount is unnecessary. If we do not advance money to the raiyats for the purchase of seeds and manure, how can we expect them to produce more? This is not actually an expenditure from which we do not get any return.

Sri H. SIDDHAVEERAPPA.—Why was it not anticipated when you budgeted?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—It is more than what we anticipated; not that we did not include. That only shows that our activity in agricultural production has expanded beyond expectation. No better proof is necessary. As against Rs. 5 crores, we anticipate Rs. 9 crores. Here we anticipate no return.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಡ್ಕುಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಈ ರಾಜ್ಯದ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗೆ ಇದೆ, ಎಷ್ಟು ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ಧಾನ್ಯ ಶೇಖರಿಸಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ಧಾನ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು, ರಾಜ್ಯದ ಅವಶ್ಯ

ಕತೆ ಎಷ್ಟು, ಇದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಶಕ್ತಮಾನ್ ಬೀಜ ಹಾಕಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಗೊಬ್ಬರ ಬೇಕು, ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಗೊಬ್ಬರ ಬೇಕು ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಪೂರೈಗಾಂ ಕೊಸದಾಗಿ ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನಿದೆ ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—If the Hon'ble Minister were to examine the criticism on this side, these supplementary demands come as and when money flows to them from the Centre because they do not know what their revenues are, what their resources are. That is why they cannot put it in the original budget. As soon as they get some doles, they come forward with additional demands. That is all.

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—I will come to that later. Mr. Huchmasthy Gowda says that even these additional requirements could have been anticipated. Sir, I am afraid, it is not possible to foresee all the future requirements and developments. Otherwise, we would not have had this system of bringing supplementary estimates before the Legislature by Constitution itself. We would have said there would be only one budget and no more.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—There is provision for it for a different purpose.

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—Mr. Siddaveerappa very rightly pointed out another difficulty. When we finalise the annual plan with the Central Government and the Planning Commission, though they give us an idea roughly of the total central assistance, that would be available in the course of the next year, it does not give us a detailed statement showing what are the various schemes and what is the percentage of the central assistance that would be available in respect of each of these schemes. Certain schemes are suddenly started in the course of a year. So, these things cannot possibly be anticipated; these demands that are placed before the House are of three categories. One is which Mr. Siddaveerappa mentioned, those in respect of central schemes for which we get central assistance; secondly adjustments of accounts in respect of loans etc.; and the third is actual expenditure on various items which have not been included in the Budget or additional expenditure in respect of items that have been included in the Budget. Sir, Members also criticised about the demand in respect of certain minor irrigation schemes that have been included. I am sorry that I should have clarified it in the explanatory note itself. In the Budget of last year, that is current year, certain irrigation projects have been included. But in the course of detailed estimates, it was found that some of those schemes are not sufficiently remunerative. The cost is more than what we can approve of. Therefore in place of these schemes that cannot be taken up, substitute works have been approved, and the demand that has been placed before this House is only in respect of those substitute schemes. Sir, it was found necessary particularly in view of the failure of rain during the latter part of last year and the demand of the people from various areas for taking up minor irrigation works. Sir, Mr. Siddaveerappa made a very biting criticism on the

(SRI RAMAKRISHNA HEGDE)

work of co-operative institutions. He took the opportunity of criticising the co-operative movement by referring to the demand in respect of additional staff of the Co-operative Department that was sanctioned recently.

4-00 P.M.

Sir, some of the District Central Co-operative Banks in our State have not been working very satisfactorily, and this unsatisfactory condition is mainly on account of their inability to collect over-dues. So, the Reserve Bank while sanctioning agricultural credit scrutinises, the over-dues position in every district and as to what extent the recovery position is satisfactory before sanctioning further loans. Sir, a team of officers of the Reserve Bank of India had come here and they examined the position of these District Central Co-operative Banks thoroughly and they made certain recommendations. Sir, if we cannot help the District Central Co-operative Banks in the work of recovery of overdues, who is going to suffer? It is not the Government it is not the District Central Co-operative Bank, it is the people, it is the agriculturists, it is the farmers and raiyats, who are in need of loans every year. This unsatisfactory over-dues position was mainly on account of the very unsatisfactory monsoon conditions during the last 2-3 years. Therefore, the Government thought that in view of the recommendations of the Reserve Bank team, it is necessary to help these District Central Co-operative Banks by giving them some staff. It is only for six months and a time limit has been fixed that the work should be finished within six months.

SRI H. SIDDAVEERAPPA.—I am sure you will agree with me that it takes not less than six years. I would request the Hon'ble Minister to get the figures from the time the scheme was introduced. For five years it went on commercial lines. Then this sort of deterioration started. It is not only during the last 2-3 years. This is from the last ten years. I want you to examine the figures.

SRI RAMAKRISHNA HEGDE.—I can only say that I am more optimistic than Sri Siddaveerappa. It is true that there are some loop holes in the working of co-operative institutions. One thing, we must not forget—that these institutions are the institutions of the people. Ultimately the standard of work or efficiency or honesty of these institutions will be determined by the standards of the people who are members of the Institutions. We say in one breath that these institutions should be allowed to develop themselves without any extraneous interference, without any undue influence on the part of the Department of Co-operation, and they must be developed as really autonomous bodies; and in another breath we are also hastening to say that everything is going wrong and co-operative institutions are working badly and there is nothing except corruption in the co-operative institutions.

Sri C. K. RAJIAH SHETTY (Chicknayakanahalli).—Fifty per cent is all right.

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—I am glad that the Hon'ble Member concedes that 50 per cent is all right. Let us try and see that the remaining 50 per cent also work properly. We have to give them proper guidance and proper direction and give them the necessary assistance that is required for successfully implementing the various schemes which they are expected to implement.

Sir, I do not take more time of the House on this because I am sure there will be ample opportunity for the Members to make their observations on the working of Co-operatives and also the Minister for Co-operation will have the opportunity of meeting any criticism of the Members.

Sir, another criticism that was made by some Members was in respect of the working of the Bangalore Dairy Farm. Sir, it has been already admitted by the Government that in the initial stage, there was some difficulty and now particularly after the Government decided to raise the price of milk, suddenly we have seen a distinct improvement and this was not anticipated at the time of framing the Budget. An additional demand for Rs. 25 lakhs is only to meet the additional expenditure on account of the rise in price of milk and this is going to be met by way of receipts. Sir, it is not my intention to give detailed reply in respect of everything because all these matters are bound to come up one way or the other, directly or indirectly during the course of a few days when Demands in respect of the various Departments are going to be discussed.

Sir, another common criticism that was made by some Hon'ble Members was that a large number of cars have been purchased which was not necessary,

Sir, this House itself has passed the amendment to the Ministers' Salaries Act by virtue of which the Deputy Ministers became entitled for the use of Government cars. I would say it is the mandate of this House.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—That side of the House.

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—Sir, Sri Siddaveerappa always is fond of seeing things in parts. I would rather see a thing in whole and not in parts.

Sir, another point that was raised was in respect of expenditure of a very very small amount, for the celebrations of the 8th Centenary of Basaveswara. It was really unfortunate that some Members should have deemed it fit to make this criticism. Basaveswara does not belong to this community or that caste. He is one of our greatest social reformers that India has produced. The Hon'ble Members very well know that on similar occasions when we celebrated the Centenary of

(SRI RAMAKRISHNA HEGDE)

Kanakadasa and Purandaradasa, the Government had sanctioned certain amounts for that purpose. I do not see why any objections should be taken for the Government treating this matter also on the same lines.

SRI H. SIDDAVEERAPPA—There also you were wrong and your policy was wrong. This is a secular State and you have no right to spend any money for these things. There are others who have faith in the tenets of Basaveswara and who are prepared to spend not two lakhs but 20 lakhs. Why should the Government associate itself with it? You should not do it.

SRI RAMAKRISHNA HEGDE.—Sri Siddaveerappa is strengthening my argument. Sir, India is a secular state and we should remember Basaveswara is not a religious figure. He is a social reformer. There is nothing religious about it. And even supposing that some Members feel that he belongs to certain sect, it is the duty of the Government to treat all these things on par. The other day I have said that if there is any other set of people who can also claim to have produced leaders of the greatness and calibre and equality in services rendered to the community, if any sect or caste or group wants to celebrate the centenary of such a leader, Government will treat them also similarly.

SRI H. SIDDAVEERAPPA.—Are the Central Government following the same principle or is it only the sample of the Mysore Government?

SRI RAMAKRISHNA HEGDE.—Even the Central Government for that matter have participated more actively in the celebrations of Budha Jayanti a few years ago. Perhaps Sri Siddaveerappa must have seen the Government of India postal authorities issuing stamps to commemorate the memory of certain great sons of this country including Tulsidas, Purandaradas. It is not against the principle of secularism. I would not interpret secularism in such narrow terms. Any way, the intention of Government was that it was a good purpose and the Government have made only a token grant for this purpose.

I think these were the main criticisms made by a few hon. members I do not want to take much time.

SRI H. SIDDAVEERAPPA.—What about the Raj Bhavan? This Minister has a particular knack to avoid ticklish issues.

SRI RAMAKRISHNA HEGDE.—About Raj Bhavan, if Sri Siddaveerappa is very keen to know my reply it is this. Sri Siddaveerappa said that even during the days of Britishers who lived a very lavish form of living, this was found sufficient. I would ask him how many people used to go there in those days. Was it accessible to the common people, to the leaders of various parties, to so many guests in those days? In those days it was practically out of bounds and except the Dewan or the members of the Council of Ministers nobody had access to it. Today

the Governor of our State has to entertain a large number of guests both Indian and foreign. When Central Government Ministers come here they stay there at Raj Bhavan as the guest of the Governor. Some foreign dignitaries come here. They are invited by the Governor as his guests. Why do you make too much of these small things which are actually not the direct concern of this Legislature? It is not a big amount that we are going to spend. We must not forget another important thing and that is that all the States in our country have very, very big buildings as Raj Bhavan with a big compound and with all amenities. What we have done is that we have converted the old Residency in to Raj Bhavan.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—4 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಬೆಂಗಳೂರು ಅರಮನೆ ಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಚಾರವೇನಾಯ್ತು?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ.—ಆ ವಿಚಾರ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ (ಕೃಷ್ಣರಾಜ).—ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ.—ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವುದು ಏನು ಆ ವಿಚಾರ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

I think that is all. With these words I commend the supplementary demands for the acceptance of the House.

Mr. CHAIRMAN.—Now I will put the motion to the House. The question is :

“That the further sums not exceeding the amounts mentioned be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending with 31st day of March 1968 in respect of demands Nos. 3, 10, 12, 13, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 27, 29, 30, 31, 33, 36, 38, 39, 43, 44, 45, 46, 47, 48 and 54.”

The motion was adopted.

As directed by the chair the motion for demands for grant adopted by the House as reproduced below.

As directed by the Chair the Motions for Demands for Grants adopted by the House are reproduced below :—

DEMAND No. 3.—STATE EXCISE

10. State Excise Duties.

“That a further sum not exceeding Rs. 6,00,100 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1968, in respect of ‘State Excise Duties’.”

(MR. CHAIRMAN)

DEMAND NO. 10.—GENERAL ADMINISTRATION.

19. *General Administration.*

“That a further sum not exceeding Rs. 2,75,100 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1968, in respect of ‘General Administration’.”

DEMAND NO. 12.—JAILS.

22. *Jails.*

“That a further sum not exceeding Rs. 5,00,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1968, in respect of ‘Jails’.”

DEMAND NO. 15.—MISCELLANEOUS DEPARTMENTS.

26. *Miscellaneous Departments.*

“That a further sum not exceeding Rs. 15,00,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1968, in respect of ‘Miscellaneous Departments’.”

DEMAND NO. 17.—EDUCATION.

28. *Education.*

“That a further sum not exceeding Rs. 200 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1968, in respect of ‘Education’.”

DEMAND NO. 18.—MEDICAL AND PUBLIC HEALTH.

29. *Medical and* 30. *Public Health.*

“That a further sum not exceeding Rs. 400 be granted to the Government to defray the charges which will come in Course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1968, in respect of ‘Medical and Public Health’.”

DEMAND No. 20.—AGRICULTURE, HORTICULTURE AND FISHERIES.

31. *Agriculture.*

“That a further sum not exceeding Rs. 200 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1968, in respect of ‘Agriculture’.”

DEMAND No. 21.—RURAL DEVELOPMENT.

32. *Rural Development.*

“That a further sum not exceeding Rs. 100 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1968, in respect of ‘Rural Development’.”

DEMAND No. 22.—ANIMAL HUSBANDRY.

33. *Animal Husbandry.*

“That a further sum not exceeding Rs. 22,80,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1968, in respect of ‘Animal Husbandry’.”

DEMAND No. 23.—CO-OPERATION.

34. *Co-operation.*

“That a further sum not exceeding Rs. 100 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1968, in respect of ‘Co-operation’.”

DEMAND No. 27.—MISCELLANEOUS, SOCIAL AND DEVELOPMENTAL ORGANISATIONS.

39. *Miscellaneous, Social and Developmental Organisations.*

“That a further sum not exceeding Rs. 100 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1968 in respect of ‘Miscellaneous Social and Developmental Organisations’.”

(MR. CHAIRMAN)

DEMAND NO. 29.—IRRIGATION—COMMERCIAL.

43. *Irrigation, Navigation, Embankment and Drainage Works*
(Commercial).

“That a further sum not exceeding Rs. 10,43,700 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1968, in respect of ‘I. N. E. and D. Works (Commercial)’.”

DEMAND NO. 30.—IRRIGATION—NON-COMMERCIAL.

44. *Irrigation, Navigation, Embankment and Drainage Works*
(Non-Commercial).

“That a further sum not exceeding Rs. 3,18,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1968, in respect of ‘I. N. E. and D. Works (Non-Commercial)’.”

DEMAND NO. 31.—PUBLIC WORKS.

50. *Public Works.*

“That a further sum not exceeding Rs. 4,01,200 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1968 in respect of ‘Public Works’.”

DEMAND NO. 33.—FAMINE.

64. *Famine Relief.*

“That a further sum not exceeding Rs. 55,00,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1968, in respect of ‘Famine Relief’.”

DEMAND NO. 36.—PRIVY PURSES AND ALLOWANCES.

67. *Privy Purses and Allowances of Indian Rulers.*

“That a further sum not exceeding Rs. 4,500 be granted, to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1968, in respect of ‘Privy Purses and Allowances of Indian Rulers’.”

DEMAND NO. 38.—FOREST.

70. *Forest.*

“That a further sum not exceeding Rs. 100 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1968, in respect ‘Forest.’”

DEMAND NO. 39.—MISCELLANEOUS.

71. *Miscellaneous.*

“That a further sum not exceeding Rs. 58,50,100 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1968, in respect of ‘Miscellaneous’.”

DEMAND NO. 43.—CAPITAL OUTLAY ON IMPROVEMENT OF
PUBLIC HEALTH.94. *Capital Outlay on Improvement of Public Health.*

“That a further sum not exceeding Rs. 28,00,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1968, in respect of ‘Capital Outlay on Improvement of Public Health’.”

DEMAND NO. 44.—INDUSTRIAL AND ECONOMIC DEVELOPMENT.

96. *Capital Outlay on Industrial and Economic Development.*

“That a further sum not exceeding Rs. 2,25,14,247 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1968, in respect of ‘Capital Outlay on Industrial and Economic Development’.”

(MR. CHAIRMAN)

DEMAND No. 45.—CAPITAL OUTLAY ON IRRIGATION (COMMERCIAL).

99. Capital Outlay on Irrigation, Navigation, Embankment and Drainage Works (Commercial).

“That a further sum not exceeding Rs. 4,79,06,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1968, in respect of ‘Capital Outlay on Irrigation, Navigation, Embankment and Drainage Works (Commercial)’.”

DEMAND No. 46.—CAPITAL OUTLAY ON IRRIGATION (NON-COMMERCIAL).

100. Capital Outlay on I.N.E. and D. Works (Non-Commercial),

“That a further sum not exceeding Rs. 7,500 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1968, in respect of ‘Capital Outlay on I.N.E. and D. Works (Non-Commercial)’.”

DEMAND No. 47.—CAPITAL ACCOUNT OF ELECTRICITY SCHEMES OUTSIDE THE REVENUE ACCOUNT.

101. Capital Outlay on Electricity Schemes.

“That a further sum not exceeding Rs. 3,66,00,100 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1968, in respect of ‘Capital Outlay on Electricity Schemes’.”

DEMAND No. 48.—CAPITAL OUTLAY ON PUBLIC WORKS.

103. Capital Outlay on Public Works.

“That a further sum not exceeding Rs. 1,00 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1968, in respect of ‘Capital Outlay on Public Works’.”

DEMAND No. 54.—ADVANCES AND LOANS.

Q. *Loans and Advances by State/Union Territory Governments.*

“That a further sum not exceeding Rs. 6,23,57,500 be granted to the Government to defray charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1968, in respect of ‘Loans and Advances by State/Union Territory Governments’.”

BUDGET ESTIMATES FOR 1968-69—DEMANDS FOR GRANTS

DEMAND No. (6)13, OTHER TAXES AND DUTIES.

Mr. CHAIRMAN.—The next item is the Minister for Public Works to move the Demands for grants for 1968-69 for the consideration of the House.

Sri VEERENDRA PATIL (Minister for Public Works).—On the recommendation of the Governor I beg to move :

“That a Sum not exceeding Rs. 12,91,000 including the sums already voted on account be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1969 in respect of Demand No. 6—13, ‘Other Taxes and Duties’.”

Mr. CHAIRMAN.—Motion moved :

“That a sum not exceeding Rs. 12,91,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1969 in respect of Demand No. 6—13 ‘Other Taxes and Duties’.”

The other Demands, *viz.*, 29, 30, 30A, 31, 32, 43, 45, 46, 47, 48 and 50 are also before the House. Hon. members may offer their observations regarding them also. The hon. member Sri V. N. Patil is to open the discussion. He is allowed 30 minutes. I request him to finish his speech within the time allotted.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಮಹೋದಯರೇ, ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಬೇಕೆಂದು 92 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹಣಕ್ಕೆ ಬೇಡಿಕೆಯು ನ್ನಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಒಟ್ಟು ಬರ್ಷಿನ್ಯ ಅರ್ಧಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ನುಂಗುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಹಣ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವಾಗ ಇದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಈ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಅಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಅನ್ಯಾಯ, ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ನಡೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸರು ಇಲಾಖೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಪಡೆದರೆ ನಷ್ಟಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆ ದೊಡ್ಡದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟರೆ 25-೦೫